

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐาน
สมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1

The Creative Leadership of School Administrators Affecting
Proactive Competency-Based Learning Management of Teachers under the
Phetchabun Primary Educational Service Area Office 1

อนุสรา อิมอิน

Anusara Aimain

นันทิมา นาคาพงศ์ อัศวรักษ์

Nanthima Nakaphong Asvaraksha

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Education, Naresuan University

E-mail: anusaraa67@nu.ac.th

Received: 23 February 2025; Revised: 11 March 2026; Accepted: 12 March 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก และศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2568 จาก 120 โรงเรียน จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ขณะที่การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครูอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความ

เป็นปัจเจกบุคคล ความยืดหยุ่นและการปรับตัว และความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.812 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.660 หรือร้อยละ 66.0

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This study aimed to examine the level of creative leadership of school administrators and proactive competency-based learning management of teachers; investigate the relationship between creative leadership and proactive competency-based learning management; and explore the influence of creative leadership on teachers' proactive competency-based learning management under the Phetchabun Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 291 teachers from 120 basic education schools in the 2025 academic year. Data were collected using questionnaires and analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, including Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

The findings revealed that most respondents worked in schools located in Mueang Phetchabun District, held a bachelor's degree, and had less than 10 years of work experience. Overall, the creative leadership of school administrators and teachers' proactive competency-based learning management were both at a high level. The hypothesis testing indicated that creative leadership had a high positive correlation with proactive competency-based learning management at the .01 level of statistical significance. Furthermore, multiple regression analysis showed that key components of creative leadership—vision, individual consideration, flexibility and adaptability, and creativity—significantly influenced proactive competency-based learning management at the .01 level. The correlation coefficient (R) was 0.812, and the coefficient of determination (R^2) was 0.660, indicating that creative leadership explained 66.0% of the variance.

Keywords: Creative Leadership, Proactive Competency-Based Learning Management, School Administrators

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติมุ่งพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า โดยยึดทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่ใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม จึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 โดยปรับระบบการศึกษาในทุกระดับ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เน้นการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนคิด และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต พร้อมนำความรู้ไปใช้ได้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) บริบทดังกล่าวเป็นความท้าทายต่อครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูจึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนครูให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในศตวรรษที่ 21 (กุลชลี จงเจริญ, 2562)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันยังเผชิญปัญหาด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยที่ผ่านมานั้นเนื้อหาและครูเป็นศูนย์กลาง ขาดการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และมุ่งการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) จึงเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ปัญหา เนื่องจากมีความยืดหยุ่นและมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน โดยเน้นความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและดำรงชีวิตจริง แทนการท่องจำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563) หลักการสำคัญของหลักสูตรนี้ได้แก่ การมุ่งพัฒนาสมรรถนะเป็นเป้าหมาย เน้นการปฏิบัติจริง ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เรียนตามศักยภาพรายบุคคล บูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ และส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้มีประสิทธิภาพในชีวิตจริง

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การทำงาน การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริงและการสะท้อนความคิด พร้อมทั้งประเมินผลจากการแสดงพฤติกรรมและการประยุกต์ใช้ มากกว่าการท่องจำเนื้อหา แนวทางนี้ยังเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตามศักยภาพ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพร้อมและความตระหนักในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ด้วยวิธีที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นกลไกสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ

การศึกษา และการปฏิบัติงานของครูผู้สอนก็เป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือลดลง จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องการผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีความเข้มแข็ง มีความตั้งใจที่จะส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและมีสมรรถนะตามหลักสูตร และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มุ่งเน้นส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและมีสมรรถนะตามหลักสูตร ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจากจุดเน้นที่ 4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลักหลายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เหมาะสมตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ

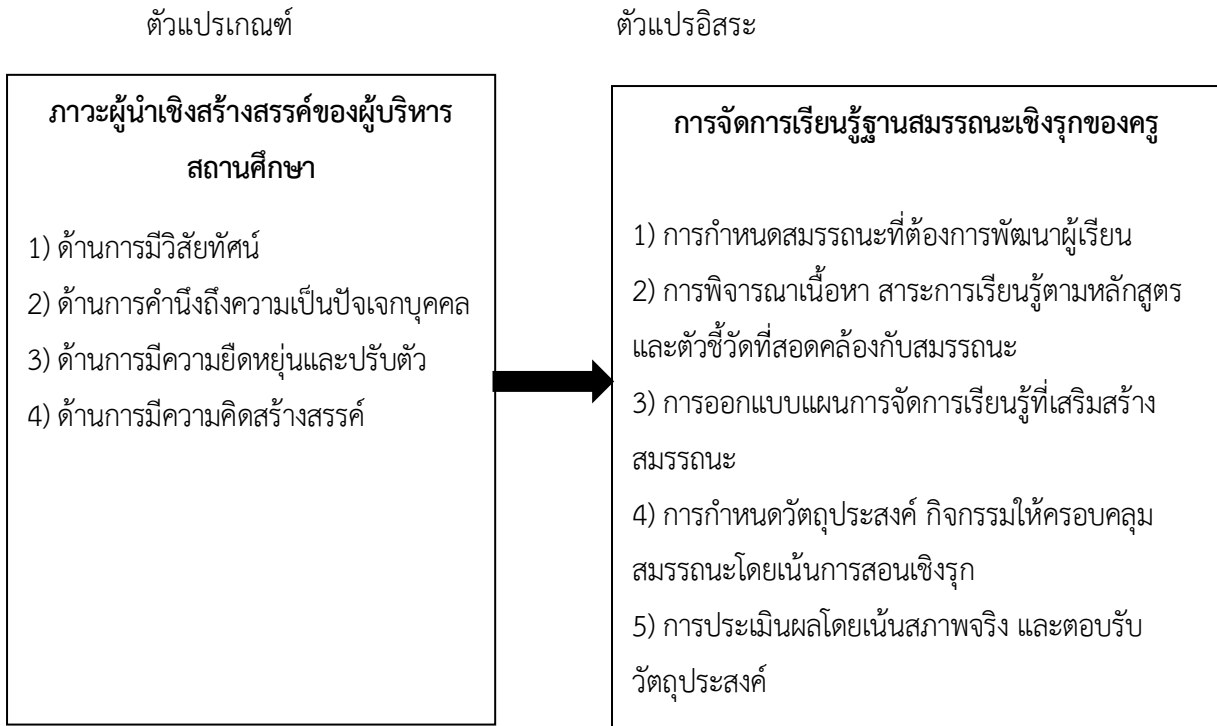
การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและบริบทที่เปลี่ยนแปลง ครูจึงต้องมีความสามารถในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายการศึกษาและมีความสอดคล้องกับ จุดเน้นที่ 4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลักหลายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง การพัฒนาสมรรถนะหลัก การจัดการเรียนรู้ที่สมดุล และการประเมินผลที่หลากหลายซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อชีวิต การทำงาน และการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
- 2) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
- 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐาน

สมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร คือ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2568 โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ทั้งหมด 120 โรงเรียน จำนวนครูทั้งสิ้น 1,131 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1, 2568) และคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรสำเร็จของ Krejcie & Morgan (1970) อ้างอิงใน Uakarn et al., 2021) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน และใช้วิธีที่สุ่มแบบสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย กลุ่มอำเภอ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย โดยทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ (1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพบว่าข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ และรับการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าทั้งหมดเท่ากับ 0.988 โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำหนังสือดังกล่าวพร้อมแบบสอบถามเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และได้จัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้ผู้ตอบตอบคำถามครบทุกข้อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานโรงเรียนในกลุ่มอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

2. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	SD.	การแปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.29	0.503	มาก
2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.00	0.680	มาก
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.87	0.725	มาก
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.36	0.598	มาก
เฉลี่ย	4.13	0.527	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.29$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{x} = 4.00$) และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.87$) ตามลำดับ

3. การศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตารางที่ 2 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวม

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู	\bar{x}	SD.	การแปลผล
1. ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน	4.23	0.623	มาก
2. ด้านการพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ	3.86	0.694	มาก
3. ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ	3.93	0.712	มาก
4. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะ โดยเน้นการสอนเชิงรุก	4.13	0.541	มาก
5. ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง	4.41	0.313	มาก
เฉลี่ย	4.11	0.384	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน

ระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.41$) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=4.23$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ($\bar{x}=4.13$) ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ ($\bar{x}=3.93$) และด้านการพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.86$) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.000				
X ₂	0.639**	1.000			
X ₃	0.704**	0.616**	1.000		
X ₄	0.705**	0.502**	0.782**	1.000	
Y	0.665**	0.616**	0.523**	0.560**	1.000

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.523 - 0.665 และ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($r_{XY} = 0.665$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r_{XY} = 0.616$), และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($r_{XY} = 0.560$) และต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($r_{XY} = 0.53$) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₁) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X₂) และมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ตัวแปรพยากรณ์ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X₃) , ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X₄), มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปานกลาง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.639– 0.705 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำถึงสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance inflation Factor: VIF เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance inflation Factor: VIF

ที่	ตัวแปรพยากรณ์	Colinearity Statistic	
		Tolerance	VIF
1.	ด้านการมีวิสัยทัศน์	0.497	2.012
2.	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.322	3.109
3.	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	0.345	2.823
4.	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	0.535	1.869

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว มีค่า Tolerance ต่ำสุด คือ 0.322 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.869 – 3.109 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

5. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อย่างน้อย 1 ปัจจัย สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized		p-value	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std.Error	beta	t		Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.634	0.119		13.724	0.000**		
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	0.148	0.037	0.194	3.962	0.000**	0.497	2.012
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₂)	0.124	0.034	0.220	3.613	0.000**	0.322	3.109

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized		p-value	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std.Error	beta	t		Tolerance	VIF
ด้านการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X ₃)	0.151	0.031	0.284	4.906	0.000**	0.354	2.823
ด้านการศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ (X ₄)	0.175	0.030	0.272	5.762	0.000**	0.535	1.868

R = 0.812 R² = 0.660 adj. R² = 0.655 S.E. est = 0.226 F = 138.652

**p < 0.01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (multiple regression analysis) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา" และตัวแปรตาม "การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1" ซึ่งเท่ากับ 0.812 ดังนั้น อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R Square เท่ากับ 0.660 หรือร้อยละ 66.0 และที่เหลือ 34.0 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ

เมื่อพิจารณาน้ำหนักผลกระทบของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ด้านการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัว ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มากที่สุด (Beta = 0.284) รองลงมาเป็น ด้านการศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Beta = 0.272) รองลงมาเป็น ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Beta = 0.220) และด้านการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ (Beta = 0.194) ตามลำดับ

การทดสอบค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ามีตัวแปรต้นคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถทำนายผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.634 + 0.148(X_1) + 0.124(X_2) + 0.151(X_3) + 0.175(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.194(X_1) + 0.220(X_2) + 0.284(X_3) + 0.272(X_4)$$

เมื่อ Y = การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

X_1 = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์

X_2 = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

X_3 = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

X_4 = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่น ครูจะกล้า ในการออกแบบนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องความผิดพลาด ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่แท้จริง
- 2) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนส่งผลต่อสมรรถนะเชิงรุกทำให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นเต็มใจปฏิบัติงาน
- 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ พร้อมทั้งคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม ส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร โดยสนับสนุนการอบรมและสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ให้เกียรติและเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้มีอิสระในการตัดสินใจ ภายใต้กรอบระเบียบ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ รอบคอบ และบูรณาการวิธีการทำงานอย่าง

สร้างสรรค์ ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงทัศนคติที่ดีของผู้บริโภคต่ออาหารสดในโลตัสโกเฟรช สอดคล้องกับงานวิจัยของอติสุดา แก้วหาญ และทงศักดิ์ คุ่มไชนะ (2564) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์เป็นลำดับสุดท้าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐกิตติ บุญแก่ง (2565) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีการกำหนดเนื้อหาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา รวมทั้งเชื่อมโยงสมรรถนะกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเป็นระบบ มีการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและธรรมชาติของรายวิชา โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน เน้นสาระความรู้ (K) และสมรรถนะเป้าหมาย พร้อมทั้งจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่เชื่อมโยงสมรรถนะกับกิจกรรมในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น รวมถึงครูยังใช้สถานการณ์จริงเป็นฐานในการวัดและประเมินสมรรถนะ โดยบูรณาการวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงสมรรถนะ และมีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนตามลำดับชั้นอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาลัย สายคำภา (2564) ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง และตอบรับวัตถุประสงค์ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทวิคุณ ศิริคุณ (2566) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ ย่อมส่งผลให้ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้อาเซียนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงทุกด้าน

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อย่างน้อย 1 ปัจจัย สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจนสามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ ส่งผลให้ครูมีแนวทางในการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลช่วยให้ผู้บริหารสามารถสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของครูได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูกล้าออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวของผู้บริหารเอื้อต่อการปรับปรุงแบบการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และการมีความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารยังเป็นแรงผลักดันให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างต่อแนวคิดใหม่ ๆ ส่งผลให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิว คุณ ศิริคุณ (2566) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้ร้อยละ 25.30

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ตามลำดับ

2. การจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 การจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะโดยเน้นการสอนเชิงรุก ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะ และด้านการพิจารณาเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.639– 0.705 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา" และตัวแปรตาม "การจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1" ซึ่งเท่ากับ 0.812 ดังนั้น อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้อาเซียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R Square เท่ากับ 0.660 หรือร้อยละ 66.0

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในมิติหรือรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมหรือภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล เพื่อเปรียบเทียบและขยายองค์ความรู้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2) ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของครู เช่น วัฒนธรรมองค์กร แรงจูงใจในการทำงาน ความพร้อมด้านทรัพยากร หรือสมรรถนะวิชาชีพของครู เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ของตัวแปรได้อย่างรอบด้าน

3) ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและอธิบายผลการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กุลชลี จงเจริญ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 12(1), 189-210.

ธิติสุดา แก้วหาญ และทองศักดิ์ คุ้มไชน้ำ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย*, 6(4), 164-175.

พรทวีคุณ ศิริคุณ (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุภาลัย สายคำภา. (2564). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการ
ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. นนทบุรี: บริษัท 21
เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
เชิงรุก ถอดบทเรียนสู่แนวทางการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส บี เค การพิมพ์ จำกัด.

Uakarn, C., et. Al. (2021). Sample size estimation using Yamane and Cochran and Krejcie and
Morgan and Green formulas and Cohen statistical power analysis by G*Power and
comparisons. *Apheit International Journal*, 10(2), 76–88.